

Målbeskrivelse for introduktions- uddannelsen i speciallægeuddannelsen i Plastikkirurgi

2017

Sundhedsstyrelsen

Dansk Selskab for Plastik- og Rekonstruktionskirurgi

November 2017

Målbeskrivelse i speciallægeuddannelsen i plastikkirurgi

© Sundhedsstyrelsen, 2017.

Publikationen kan frit refereres med tydelig kildeangivelse.

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Emneord: Målbeskrivelse, speciallægeuddannelsen, plastikkirurgi

Kategori: Vejledning

Sprog: Dansk

Version: 1,0

Versionsdato: 1. november, 2017

Format: pdf

Forord

I henhold til § 2 i bekendtgørelse nr. 1257 af 25. oktober 2007 om uddannelse af speciallæger godkender Sundhedsstyrelsen målbeskrivelser for de lægelige specialer. Målbeskrivelserne angiver de teoretiske og praktisk-kliniske kompetencer, som kræves for at opnå tilladelse til at betegne sig som speciallæge i det enkelte speciale.

Målbeskrivelserne for de lægelige specialer udarbejdes i tæt samarbejde med de videnskabelige selskaber.

Målbeskrivelsen for introduktionsuddannelsen i speciallægeuddannelsen i plastikkirurgi er udarbejdet i samarbejde med Dansk Selskab for Plastik- og Rekonstruktionskirurgi.

Enhed for Evidens, Uddannelse og Beredskab

Sundhedsstyrelsen

November, 2017

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Indholdsfortegnelse	4
1. Indledning	5
1.1. Overgang til ny målbeskrivelse	5
2. Den generelle del	5
3. Den specialespecifikke del	5
3.1. Beskrivelse af specialet	6
3.2. Beskrivelse af uddannelsens overordnede forløb	7
3.3. Introduktionsuddannelse	7
3.3.1. Kompetencer	7
3.3.2. Læringsstrategier og metoder til kompetencevurdering	8
3.3.3. Liste over specialets obligatoriske kompetencer i introduktionsuddannelsen	10
4. Dokumentationsdel	18
5. Nyttige links	19

1. Indledning

I henholdt til § 2 i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1257 af 25. oktober 2007 (med senere tilføjelser) om uddannelse af speciallæger godkender Sundhedsstyrelsen målbeskrivelser for de lægelige specialer.

Målbeskrivelserne præciserer de minimumskompetencer, der skal opnås og godkendes i løbet af lægens uddannelse til speciallæge.

De videnskabelige selskaber har en naturlig faglig interesse i at sikre at kompetencerne i målbeskrivelserne er relevante og opdaterede, dels i forhold til den faglige udvikling i specialerne og dels baseret på den erfaring, der opnås under anvendelsen af målbeskrivelser og uddannelsesprogrammer i uddannelsesforløbet.

Der udarbejdes adskilte målbeskrivelser for specialespecifikke introduktionsforløb og hoveduddannelsesforløb.

1.1. Overgang til ny målbeskrivelse

Denne målbeskrivelse er gældende for alle plastikkirurgiske introduktionsforløb, der opslås til besættelse per 1. november 2017 og derefter. Uddannelsessøgende læger, der er påbegyndt introduktionsuddannelsen efter tidligere målbeskrivelse, kan færdiggøre uddannelsen på baggrund af denne.

2. Den generelle del

Der knytter sig en række lovmæssige regler og begreber til speciallægeuddannelsen som er ens for alle målbeskrivelser, på tværs af specialer og for introduktions- og hoveduddannelserne.

På [Sundhedsstyrelsens hjemmeside](#) er den danske speciallægeuddannelse nærmere beskrevet, herunder lovgrundlag, organisation, opbygning, aktører, terminologi med mere.

3. Den specialespecifikke del

Denne del af målbeskrivelsen beskriver specialet, de kompetencer der som minimum skal opnås samt specialets anbefalinger til læringsstrategier og fastlagte obligatoriske metoder til kompetencevurdering. Denne del er udarbejdet af specialets videnskabelige selskab, som også er ansvarlig for revision i henhold til Sundhedsstyrelsens vejledning om udarbejdelse og revision af målbeskrivelse.

3.1. Beskrivelse af specialet

Specialets navn kommer af græsk plastikos, som betyder ”at forme”. Navnet Plastisk Kirurgi opstod formentligt i Tyskland i 1800-tallet. Først i begyndelsen af 1900-tallet udskilte plastikkirurgien sig som en selvstændig gren af kirurgi.

Det plastikkirurgiske speciale beskrives ved de operationsteknikker, der anvendes ved kirurgisk rekonstruktion og korrektion af erhvervede eller medfødte vævsdefekter og deformiteter.

Indikationerne har deres baggrund i sygdom, følger af anden kirurgi eller behandling, traumer, medfødte og udviklingsbetingede deformiteter og aldersforandringer.

Procedurene karakteriseres primært ved flytning, formning, tilbageføring eller erstatning af væv.

I målene med procedurerne vil der altid i varierende grad indgå genskabelse eller bevarelse af *funktion* og af *bedst muligt udseende*.

Kosmetisk kirurgi er et plastikkirurgisk område, hvor den primære indikation er forbedring af udseendet fra et udgangspunkt, der almindeligvis vil anses for værende indenfor normalområdet i forhold til alder, køn m.v.

Arbejdsområder

En væsentlig del af den plastikkirurgiske aktivitet i det danske offentlige sundhedsvæsen relaterer til behandling af cancer. Det drejer sig om dels behandling af de cancersygdomme, der henhører under det plastikkirurgiske speciale, dels rekonstruktioner i forbindelse med behandling af cancersygdomme i andre kirurgiske specialer.

Den øvrige del af det plastikkirurgiske arbejdsområde spænder vidt i indikationer, anatomiske lokalisationer og anvendte operationsteknikker.

Det plastikkirurgiske speciale varetager såvel elektiv som akut kirurgi. Den akutte plastikkirurgi drejer sig primært om behandling af bløddelstraumer og brandskader.

Kosmetisk kirurgi udføres ikke indenfor det offentlige sygehusvæsen, men i regi af privathospitaller/klinikker for patientens egen betaling.

Uddannelsen

Hovedformålet med speciallægeuddannelsen er at opnå kompetence til at virke som speciallæge i det offentlige sundhedsvæsen.

Mere information om plastikkirurgiens organisering i Danmark og oversigt over plastikkirurgiske afdelinger og praksis kan ses på www.dspr.dk

3.2. Beskrivelse af uddannelsens overordnede forløb

Målbeskrivelsen for introduktionsuddannelsen i plastikkirurgi består af flere dele.

- *Den generelle del fælles for alle specialer*”, som findes på www.sst.dk, hvor den danske speciallægeuddannelse er nærmere beskrevet herunder lovgrundlag, organisation, opbygning, aktører og terminologi.
- Denne ”*Målbeskrivelse for Introduktionsuddannelsen i Plastikkirurgi*” der beskriver specialet, uddannelsens opbygning, de kompetencer der som minimum skal opnås samt specialets anbefalinger til læringsstrategier og fastlagte obligatoriske metoder til kompetencevurdering.
- En række tilknyttede dokumenter, som findes på www.dspr.dk. Det drejer sig om beskrivelse af specialets organisation, beskrivelser af kurser, kompetencevurderingsmetoder samt skemamateriale og hjælpedokumenter.
- En række af speciallægeuddannelsens begreber er forklaret i ”*Terminologi for den lægelige videreuddannelse*” på www.sst.dk

Introduktionsuddannelsen i plastikkirurgi gennemføres ved 12 måneders ansættelse ved plastikkirurgisk afdeling. Ifald lægen har gennemført og fået godkendt introduktionsuddannelse i kirurgi, urologi, karkirurgi eller thoraxkirurgi kan der søges om merit forudsat at de specialespecifikke plastikkirurgiske kompetencer er godkendt og attesteret.

I introduktionsuddannelsen skal gennemføres det obligatoriske kursus i Klinisk vejledning (Pædagogik 2). Dette er beskrevet på www.sst.dk under ”Vejledning om generelle kurser i speciallægeuddannelsen”

Midtvejsvurdering og karrierevejledning

På baggrund af de hidtidige kompetencevurderinger, den uddannelsessøgendes øvrige kvalifikationer, engagement, målrettethed og generelle funktion i afdelingen skal potentialet inden for plastikkirurgi vurderes og drøftes, så den uddannelsessøgende i forhold til egne ønsker har en kvalificeret mulighed for at disponere sin karrierevej. Ved midtvejs- og slutevaluering samt ved behov inddrages vurdering af den uddannelsessøgendes karriereplan i vejledersamtalerne.

3.3. Introduktionsuddannelse

3.3.1. Kompetencer

Kompetence omfatter

- Viden og færdigheder
- Personlige evner og holdninger
- Evnen til at omsætte viden og færdigheder samt udnytte personlige evner i den kliniske praksis.

Den professionelt agerende læge skal beherske forskelligartede kompetencer. En måde at karakterisere disse på er ved hjælp af de 7 lægeroller.

Denne målbeskrivelse indeholder en liste over de kompetencer lægen efter gennemført introduktionsuddannelse som minimum skal beherske. For at bevidstgøre den uddannelsesøgende overfor de forskellige aspekter af lægens virke er listen opdelt efter de 7 lægeroller.

3.3.2. Læringsstrategier og metoder til kompetencevurdering

Kompetent udøvelse af plastikkirurgisk behandling bygger både på viden og færdigheder. Videnskompetencer og færdighedskompetencer er både nødvendige og uadskillelige. Dette afspejler sig i læringsmetoderne, som for langt de fleste kompetencer i kompetencelisten indbefatter såvel indhentning af viden som klinisk og håndværksmæssig oplæring.

Læringsmetoder:

- Selvstudier / litteraturstudier – med indhentning af viden fra lærebøger, tidsskrifter, afdelingsinstrukser, operationsvideoer m.v.
- Kursus
- Mesterlære i klinikken – som er den oplæring, der dagligt sker i samarbejdet mellem den uddannelsesøgende og den mere erfarne kollega. Oplæringen sker i både operative, andre kliniske, sundhedsfremmende, akademiske, kommunikative, samarbejds-mæssige, ledelsesmæssige og administrative færdigheder.

Kompetencevurderingsmetoder:

Nedenfor er anført den række af metoder, som skal anvendes, når summativ kompetencevurdering skal foretages.

De i kompetencelisten anførte obligatoriske kompetencevurderingsmetoder er alle beskrevet på www.dspr.dk.

- Helhedsvurdering
 - Generel bedømmelse
 - 360 grader feedback
 - Porteføljevurdering
- Struktureret observation i klinikken
 - Kompetencekort
 - OSATS (Objective Structured Assessment of Technical Skills)
 - Mini-CEX (Mini Clinical Examination Exercise)
- Retrospektiv metode
 - Journalaudit
- Vurdering af teoretiske kompetencer
 - Opgavebesvarelse
 - Struktureret vejledersamtale

Betingelse for godkendelse af kompetencer:**Videnskompetencer:**

Godkendelse afhænger af, om den uddannelsessøgende ved summativ kompetencevurdering demonstrerer et vidensniveau svarende til introduktionsniveau. Hensigtsmæssigt kan dette niveau defineres ud fra lærebog i faget eller anden litteratur.

Færdighedskompetencer:

Godkendelse afhænger af, om den uddannelsessøgende ved summativ kompetencevurdering behersker introduktionsuddannelsens færdighedskompetencer, så disse kan udøves selvstændigt på forsvarlig vis.

3.3.3. Liste over specialets obligatoriske kompetencer i introduktionsuddannelsen

Nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)	Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)
1 Kliniske færdigheder				
1.1.	Varetage plastikkirurgisk ambulant funktion.	Herunder modtagelse, undersøgelse og vurdering af nyhenviste plastikkirurgiske patienter, kirurgisk efterbehandling og kontrol samt opfølgning efter cancerkirurgi (medicinsk ekspert/lægefaglig)	Mesterlære i klinikken	Generel bedømmelse
1.2	Ordinere, tolke og handle på parakliniske og andre supplerende undersøgelser	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Generel bedømmelse
1.3	Diagnosticere postoperative komplikationer	F.eks. blødning, sårinfektion, respirationsinsufficiens, hjerteinsufficiens, dyb venetrombose (medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Generel bedømmelse
1.4	Varetage initial behandling af ovenstående komplikationer samt visitere til relevant behandler	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Generel bedømmelse

1.5	Varetage postoperativ ernæring (enteral og parenteral) samt behandle postoperativ kvalme	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Audit af journaler
1.6	Diagnosticere og behandle blødningsforstyrrelser samt ordinere tromboseprofylakse	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Audit af journaler
1.7	Instituere relevant og adækvat smertebehandling såvel præ- som postoperativt	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Audit af journaler
2 Specialespecifikke plastikkirurgiske mål				
2.1	Demonstrere kendskab til de operationsinstrumenter og apparaturer, der anvendes i plastikkirurgi	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	OSATS
2.2	Demonstrere relevant valg af sutur til forskellige opgaver	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Mesterlære i klinikken	OSATS
2.3	Beherske plastikkirurgisk relevante former for suturering	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Mesterlære i klinikken	OSATS
2.4	Vise operativt plastikkirurgiske evner	<ul style="list-style-type: none"> • Planlægning • Operativ fremdrift og gennemførelse • Vævshåndtering • Valg og håndtering af instrumenter • Teamwork (medicinsk ekspert/lægefaglig, samarbejde,	Mesterlære i klinikken	OSATS

		kommunikator)		
2.5	Kunne planlægge og informere postoperativt	<ul style="list-style-type: none"> • Suturfjernelse • Efterbehandling af cicatrice • Komplikationer såsom <ul style="list-style-type: none"> ○ Dehiscens ○ Nekrose ○ Infektion ○ Hypertrofi ○ Keloid (medicinsk ekspert/lægefaglig)	Mesterlære i klinikken	Kompetencekort
2.6	Redegøre for klinisk diagnosticering af dels malignt melanom dels hudcarcinom	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Struktureret vejleder-samtale
2.7	Redegøre for primær behandling af dels malignt melanom dels hudcarcinom	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Struktureret vejleder-samtale
2.8	Foretage primær excision af mistænkt malignt melanom med korrekt teknik	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Kompetencekort
2.9	Foretage bioptering af mistænkt hudcarcinom med korrekt teknik	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Kompetencekort
2.10	Foretage korrekt reexcision af malignt melanom	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Kompetencekort

2.11	Foretage korrekt extirpation af sentinel lymfeknude	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Kompetencekort
2.12	Foretage korrekt excision af hudcarcinom	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Kompetencekort
2.13	Redegøre for den ”rekonstruktive stige” i forskellige rekonstruktive problemstillinger	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Struktureret vejleder-samtale
2.14	Redegøre for anvendelse af transplantater	<ul style="list-style-type: none"> • Fuldhudstranplantat • Delhudstranplantat • Composite graft • Andre transplantater (brusk, nerve, fedt) (medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Struktureret vejleder-samtale
2.15	Redegøre for forskellige typer sår	<ul style="list-style-type: none"> • Patogenese • Klinik • Behandling (medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Struktureret vejleder-samtale
2.16	Revidere et sår og vurdere sårets egnethed til hudtransplantation	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Mesterlære i klinikken	Kompetencekort
2.17	Vælge egnede donorsteder til dels delhudstranplantat dels fuldhudstranplantat og redegøre for principper ved heling heraf	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Kompetencekort

2.18	Foretage dels delhudstransplantat dels fuld-hudstransplantat	(medicinsk ekspert/lægefaglig)	Mesterlære i klinikken	Kompetencekort
2.19	Planlægge og informere om efterbehandling ved hudtransplantation	Herunder <ul style="list-style-type: none"> • Donorsted • Bolus • Suturer/agraffer • Komplikationer <ul style="list-style-type: none"> ○ Helingsproblemer ○ Infektion • Pleje af transplantat, donorsted, cicatricer (medicinsk ekspert/lægefaglig, samarbejde, kommunikator)	Mesterlære i klinikken	Kompetencekort
2.20	Redegøre for de forskellige typer lapper og de tilgrundliggende principper herfor	<ul style="list-style-type: none"> • Lapperenes klassifikation på baggrund af blodforsyning • Indhold i lapper • Lapdesign (medicinsk ekspert/lægefaglig, samarbejde, kommunikator)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Struktureret vejleder-samtale
2.21	Assistere ved og foretage dele af forskellige typer laprekonstruktioner	(medicinsk ekspert/lægefaglig, samarbejde, kommunikator)	Mesterlære i klinikken	Portefølgevurdering
3. Mål med særlig fokus på kommunikator og samarbejder rollen				
3.1	Forelægge mundtlig eller skriftlig problemstilling vedrørende en patient til kolleger	(medicinsk ekspert/lægefaglig, samarbejde,	Mesterlære i klinikken	360-graders feedback

	eller andet sundhedspersonale, på en sådan måde, at det kan danne baggrund for beslutning	kommunikator)		
3.2	Kommunikere med sundhedsmedarbejdere på en sådan måde, at medarbejdernes roller er afgrænsede og informationen til disse er afpasset kompetence og ansvar således at der gives enslydende meddelelser til patienter og pårørende	(kommunikator, samarbejde)	Mesterlære i klinikken	360-graders feedback
3.3	Informere patienter og pårørende om invasive undersøgelser og procedurer, herunder om forventelig effekt, normale per- og postoperative forløb, bivirkninger, komplikationer og risici – på et niveau og i en detaljeringsgrad som er tilpasset den enkelte patient, og sikre forståelse af informationen	(kommunikator, professionel)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Mini-CEX
3.4	Vise gode samarbejdsevner med bevidsthed om egen og andres roller i organisationen f.eks. i sengeafdelingen, på operationsstuen, i ambulatoriet og i akut modtagelsen	(samarbejder, professionel)	Mesterlære i klinikken	360-graders feedback
4. Mål med særlig fokus på leder/administrator rollen				
4.1	Kunne påtage sig teamlederrollen på operationsstuen, i ambulatoriet og ved stuegang	(leder/administrator, samarbejder/organisator)	Mesterlære i klinikken	360-graders feedback OSATS

4.2	Kende lovgivningen og administrative regler for lægevirksomhed inklusiv plastikkirurgisk virksomhed, herunder anmeldelsespligt (util-sigtede hændelser, bivirkninger, sygdomme) og sociale hjælpeforanstaltninger	(leder/administrator/organisator)	Selvstudier Opgave	Bedømmelse af opgave Struktureret vejleder-samtale
4.3	Kunne varetage de i den kliniske virksomhed påkrævede dokumentation, registrering, kodning og indberetning	(leder/administrator/organisator)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Audit af journaler
5. Mål med særlig fokus på sundhedsfremmer rollen				
5.1	Rådgive om tiltag, der kan forebyg-ge/forbedre en given patients tilstand	(sundhedsfremmer, kommunikator)	Mesterlære i klinikken	Mini-CEX
6. Mål med særlig fokus på akademiker rollen				
6.1	Foretage litteratursøgning og kritisk vurdere videnskabelig litteratur og lærebøger, herunder uddrage essensen heraf samt identificere, formidle og argumentere et videnskabeligt budskab til kolleger og andet personale	(akademiker/forsker og underviser, medi-cinsk ekspert/lægefaglig)	Mesterlære i klinikken Opgave	Bedømmelse af opgave
7. Mål med særlig fokus på den professionelle rolle				
7.1	Etablere, fastholde og afslutte en lægefaglig relation til patienter og pårørende	(professionel)	Mesterlære i klinikken	Mini-CEX

7.2	Varetage etiske spørgsmål i klinisk praksis, såsom videregivelse af oplysninger, indhentning af informeret samtykke, og overholdelse af tavshedspligt	(professionel)	Selvstudier Mesterlære i klinikken	Mini-CEX 360-graders feedback
7.3	Udvide professionel personlig og interpersonel adfærd	(professionel)	Mesterlære i klinikken	360-graders feedback
7.4	Handle i balance mellem faglige og personlige roller, herunder kunne administrere egne ressourcer	(professionel, medicinsk ekspert/lægefaglig)	Mesterlære i klinikken	360-graders feedback
7.5	Erkende egne personlige, faglige og etiske grænser	(professionel)	Mesterlære i klinikken	360-graders feedback

4. Dokumentationsdel

For at en læge efter afsluttet introduktionsstilling kan få godkendt sin uddannelse, skal der foreligge en godkendt dokumentation af uddannelsesforløbet. Dokumentationen skal foretages i logbog.net og består af følgende:

1. Godkendelse af obligatoriske kompetencer og kurser
2. Attestation for tidsmæssigt gennemført uddannelseselement i den lægelige videreuddannelse.

Logbog.net findes på følgende adresse: <https://secure.logbog.net/login.dt>.

Attestation i logbog.net:

- Attestation af de enkelte kompetencer efter godkendelse på baggrund af summativ kompetencevurdering foretages løbende igennem uddannelsen. Den uddannelsesansvarlige overlæge afgør ved uddelegering, hvem der har ret til at attestere.
- Det obligatoriske kursus i klinisk vejledning attesteres af delkursusleder.
- Tidsmæssigt gennemført uddannelseselement attesteres som udgangspunkt af den uddannelsesansvarlige overlæge.

Der henvises til [Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside](#) for yderligere detaljer vedr. dokumentation og attestation vedr. hoveduddannelsen

5. Nyttige links

Myndigheder:

Ministeriet

<http://www.sum.dk/>

Sundhedsstyrelsen

<http://www.sst.dk/>

Videreuddannelsesregion Nord

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/>

Videreuddannelsesregion Syd

<http://www.videreuddannelsen-syd.dk/>

Videreuddannelsesregion Øst

<http://www.laegeuddannelsen.dk/>

Faglige selskaber:

Dansk Selskab for Plastik- og Rekonstruktionskirurgi

<http://www.dspr.dk/>

Yngre Plastikkirurger

<http://www.ypk.dk/>